

Forfatter: Rode, Helge

Titel: Den stille Have

Citation: "Den stille Have", i Rode, Helge: *Den stille Have*, 1922, s. 1. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-rode_08-root.pdf (tilgået 21. september 2021)

Anvendt udgave: Den stille Have

DEN STILLE HAVE

2

HELGE RODE

- STYRKE. En Fortælling. 1891.
- HVIDE BLOMSTER. Digte. (1892). 2. Udgave. 1918.
- KONGESØNNER. Skuespil i fire Akter. 1896.
- SOMMERÆVENTYR. Skuespil i tie Akter. 1897.
- DANSEN GAAR. Drama i fem Akter. 1898.
- DEN REJSENDE. Skitser. 1900.
- KAMPENE I STEFAN BORGS HJEM.
Drama i fire Akter. 1901.
- LAMIA. Et dramatisk Digt. 1901.
- SOLSAGN. Drama i tre Akter. 1904.
- KOMEDIER. I. Mads Bondegaards Glorie. 1905.
- KOMEDIER. II. Amor Balles Æventyr.
Bartholins Glædesdag. Enhver Ting paa
sin Plads eller Døden paa Natcafé. 1905.
- MORBUS TELLERMANN. Et Storsiads drama i fem Akter. 1907.
- DIGTE, gamle og nye. (1907). 2. Oplag. 1920.
- ITALIEN. Streiftog Syd og NorC for Alperne. 1909.
- KAIN OG ABEL. Skuespil i en Akt. 1909.
- FLUGTEN. Komedie i fire Akter. 1909.
- GREV BONDE OG HANS HUS. Drama i re Akter. 1912.
- ARIEL. En Digtsamling. (1914). 2. Oplag. 921.
- DET STORE FORLIS. Et Skuespil. 1917.
- KRIG OG AAND. (1917). 3. Oplag. 1918.
- EN A1AND GIK NED FRA JERUSALEM.
Skuespil i tre Akter. 1920.
- MODEREN. Et Eventyrspil i syv Billeder.
(1921). 3. Oplag. 1921.
- THEATRET. Et lille Festspil 1922
- ET DRØMMESPIL. *Af August Strindberg*.
Oversat af Helge Rode. 1917.

3

HELGE RODE

DEN STILLE HAVE

**GYLDENDALSKE BOGHANDEL NORDISK
FORLAG - KJØBENHAVN OG KRISTIANIA
- MDCCCCXX**

4

COPYRIGHT 1922 BY GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG • COPENHAGEN

OPLAG: 1500 EKSEMPLARER

GYLDENDALS FORLAOSTRYKKBRI
KJØBENHAVN

5

INDHOLD

I

- Side
- Min Moder 13

II

- Den stille Have..... 23

III

- Vaarens Helligdom 33

IV

- Graven 45

V

- Træet 51
- Stjernenatten..... 56

VI

- Sol og Maane 61
- Regnen 64
- Sommernatsleg 68
- Skitse 70
- Ved Chr. Zahrtmanns Død 71
- Fjorden 75
- Ved Erik Vullums Død 79
- Ved Mesnafossen 81
- Kys mig September 82
- Norden 84

8

- Narrens Viser:
 - Livets Farvelad 87
 - Ørnen 89
 - Pjerrot 91
- Skjaldens Sange:
 - Prinsesse Tove 93
 - Tidselhøsten 95
 - Klagesang 97
 - Dybbøl Mølle 99
 - Sangen om Danmark 101

VII

- Aften paa Landet 107
- En Gemme 109
- Panser 112

- Aand 113
- Min Fader 114
- Ungdomskilder 117
- Hokusai 119

9

⌘

⌘ *O voi, ch'avete gl'intelletli sani,
Mirate la dottrina, que s'asconde
Sotto'l vetame degli verst strani.*

DANTE INFERNO Canto IX

⌘ I Molbechs Oversættelse:

⌘ *O alle I, hvis Sjæle ere sunde!
Agt paa den Lærdom vel, som dybt sig dølger
hag Versets sære Slør, paa Sangens Bunde!*

10

11

⌘

I

12

13

⌘

MIN MODER

⌘

I

⌘ HVOR var din Stue fin Mor
paa engang fin og from.
Dens Godhed tog imod mig,
bestandig, naar jeg kom,
og fulgte mig til Døren,
saa jeg vendte mig om.

⌘ Hvor var din Stue prunkløs
med falmet Fløjl og Uld
og skrøbelige Stoleben
og Rammers blege Guld;
men alle Ting var vokset frem
af Danmarks bedste Muld,

14

⌘ Var vokset frem som Busk og Blomst
i Kunstens varme Sol,
og levende, — besjælet
var baade Bord og Stol
og endnu en Gang gennemlyst
af Mindets sære Sol.

⌘ De gamle Bøgers Rækker,

fortalte om den Jord,
hvor Sandhed altid søges
og Skønhed altid gror.
Ved deres tavse Hilsen
blev Stuen dyb og stor.

☒ Der var en Brønd af Skønhed,
som aldrig randt sig tom
med Minderne fra Florens,
Venedig og Rom.
Italien i Nordens Muld
var nænsomt plantet om.

☒ Der stod din Faders Lænestol
og sagde, hvem den var,
en gammel, slidt og prøvet Stol,
15 men et Erindringskar,
som huskede, hvad Stolthed er
og bar paa sine Ar.

☒ Der hang din Moders Billed
med Blikkets dybblaa Ro.
Den Blomst, som tidligt visned
i Kærlighed kan gro,
— saa naar du var alene Mor,
var I dog altid to.

☒ Hvor var din Stue fin Mor
paa engang fin og from
med gammel Rigdom adlet
af villet Karrigdom.
Den talte om et Hjerte.
Den var en Helligdom.

16

☒

||

☒ Din Faders Navn var Stolthed
din Moders Navn var Tro.
Et Ørnebrus om Orla
af Vinge, Næb og Klo.
Men hos Maria vilde,
de hvide Duer bo.

☒ Saa talte du med hende mest,
om sket og end ej sket,
som med Guds milde Moder selv,
der har al Smerte set.
Det stærke Sind blev stille,
taalmodigt og beredt.

☒ Hvor kunde jeg vel finde
en mere rensset Aand,
saa fri for Pral og Flitterpragts
17 forfængelige Baand.
Af Stolthed var tilbage kun
en hvid og gavmild Haand.

☒ Saa mange Haab skal briste,
de lyste og de brast,
og førtes bort af Tidens Strøm,
der rinder uden Rast,
men Sjælens dybe Troskab
stod som en Klippe fast.

⌘ I Verdens vilde Vejrlig
forspildes mangt et Frø,
og fine Blomster trampes ned
som vissent Halm og Hø.
Din Pagt med Kærlighedens Aand
den kunde ikke dø.

⌘ Hvor var dit Hjerte rent Mor.
Hvor ønsked jeg tidt,
i denne Verdens Sumpluft,
at mit var rent, som dit.
Du gik henover Jordens Smuds,
din Tankes Land var hvidt.

18

⌘ Du gik den lange Vandring
og trængte vel til Hvil.
Du var saa træt og smilte dog
den sidste tunge Mil,
men skønnere end Alting var
dit allersidste Smil.

⌘ Da Døden kom paa Vejen,
da var du fuldt beredt,
for alle Ting, som skulde ske,
de var tilfulde sket,
og Livets lange Regnskab
var tidt nok gennemset.

⌘ Da Døden kom til Huset
og standsed sit Ridt,
og tog i Dørens Haandtag
og skulde kræve sit,
da lytted du rolig
og frygtløs til dens Skridt.

⌘ Og da den stod i Stuen
og fordrede sin Ret.
Alt Koldt, som hører Verden til
19 staaer paa dens Regnebræt.
— Hvad skulde du vel grue for,
alt var for længst udgrædt.

⌘ Da Døden stod ved Sengen,
da var den lige vidt.
Din lille Gæld var fuldt betalt
og alting kvit og frit.
Og derfor var dit sidste Smil
saa foraarslyst og blidt.

⌘ Koldt er jo Dødens Pandekys,
med Sne dens Leje redt,
men Kærligheden holdt sin Pagt
med Armene udbredt.
Et Pust af hellig Vaar brød frem,
da du laa indesnet.

⌘ Nu er din Stue min Mor,
men endnu er den din.
Jeg ser dig i din Hverdagsdragt
og i dit sidste Lin
men altid i en Renhed, som
jeg ønsker mig var min.

20

21

|X

||

22

23

|X

DEN STILLE HAVE

|X

I

|X| Jaget for Gunst og for Gave
gled Dagenes hjulrappe Færden,
da søgte jeg Ly i en Have,
som ligger ved Siden af Verden.

|X| Og da jeg gik ind gennem Laagen,
begyndte min Tanke at skumre.
Det var som om Luften var vaagen
og Jordmassen syntes at slumre.

|X| Til Rosernes Fest var jeg kommet,
til Sommer i Stilhedens Have;
men Tingenes Sind var forblømt
som Runer at tyde og stave.

24

|X| Jeg nød af al Tavshedens Naade
og Blomstringens blussende Glæde;
men nagedes vagt af en Gaade,
som inderst i Alt var tilstede.

|X| En Gaade, som Roserne kvalte.
— Her vandred Kvinder alene
i Venskab med Blomster og talte
kun ordløst med dødstille Stene.

|X| Selv Duften fra Rosernes Rødme
og Buksbommens solbrændte Aande,
al Sommerens mættede Sødme,
var Skjul for en hemmelig Vaande.

|X| Og Lyset, hvis rolige Floder
gør Sindene varme og trygge,
var lønligt Bekymringers Moder
og svangert med Mørke og Skygge.

|X| Og Vinden, som kredsed i Løvet,
den undredes, hvor den var landet
og var vist forknyt og bedrøvet
men pludrede om noget andet.

25

|X| Ja lod vel endog som den spøjte
stiltfærdigt med Popler og Birke,
mens Bien travlt summende søgte
den vanlige Vej til sit Virke.

☒ Men Biernes dagligdags Maade,
paa Farten til Rosernes Kule
var sær og forraadte den Gaade,
som alle kun søgte at skjule.

☒ Selv Føddernes Knitren mod Gruset
gav samme tvebundede Tone,
som Biernes Summen og Suset
i Poppelens higende Krone.

☒ Det gungrede hult under Foden.
Jeg følte det op gennem Ryggen,
at Jorden var bristefuld moden
af Visdom som vokser i Skyggen.

☒ I Marmor stod Navne indprentet
for varigt at binde et Rygte;
men Navnet var hjemløst og vented,
at Stenene selv vilde flygte.

26

☒ Vejvisere stod der, som peged
til Siden og opad og nedad.
Slig angav en Streg overstreged
den Korsvej de Bortrejste red ad

27

☒

||

☒ De Mure, hvor Efeuen vælder,
om hvem skal de værne og hygge?
I underjordiske Celler
maa Ejerne føle sig trygge.

☒ Men Tujaer, mørke og strenge
har Vagthold. — Hvem er det de vogter?
Vil Fangerne fra deres Senge
mon flygte til Langfartstogter?

☒ Nej det som vi værner og gemmer,
er noget, som ingen kan dræbe.
Ak husk dog de livstømte Lemmer,
den kolde og svarløse Læbe.

☒ Her hædres, hvad alle har frygtet.
Her gemmes, hvad ingen vil gemme.
Her dvæler — hvad længst er bortflygtet
i Hjemmet — hvor ingen har hjemme.

28

☒ Jeg stod ved en Sten mellem Stene
og Blodløbet standsed i Bringen.
Her udhviler stille og ene —
Her udhviler — *Intet* og *Ingen*!

☒ Jeg skimted den Mægtiges Stempel
men kunde ej udtyde Tegnet.
Jeg stod i Rædselens Tempel
hvor *Intet* er varligt omhegnet.

☒ Men Tanken maa bore i Grunden
og finder de ydmyge Pjalter,
en Skaal med et Offer paa Bunden,

sat frem paa Forførdelsens Alter.

29

⌘

III

⌘ O Tempel for Gaadernes Gaade,
som presser os Blodet mod Bringen,
mens Hjertet maa bede om Naade
og omfavner *Intet* og *Ingen*.

⌘ O Dybder i Stilhedens Have,
hvor Dagenes Stolthed er kuert,
hvor Tiden er drejet af Lave
og Fortid har nedsunket Nuet.

⌘ Jeg kom fra de stenglatte Gader,
hvor Livet nedstampes og stækkes
til Muldjord. — O Moder og Fader
hvis slumrende Dybder kan vækkes!

⌘ Om Sneen udbreder sit Lagen
henover det jordkolde Kammer,
om Nattemulm dækker for Dagen,
skal Mørke og Sne staa i Flammer.

30

⌘ Et Ildpust slaar Hjertet imøde
en Storm fra de dødstyle Grave,
det mægtige Liv hos de Døde
i Erindringens brændende Have.

31

⌘

III

32

33

⌘

VAARENS HELLIGDOM

⌘ DANSK FLORA

⌘

I

⌘ NEJ se dog Himmelhvælvets skyfri Pande.
Hvor er vi nu? — O milde Vest og Øst! Sejl
langsomt Jord paa disse smulte Vande,
læg ind i Havn ved denne skønne Kyst.

⌘ Vor store Baad gaar fremad saligt baaren
paa blide Bølge og vi føres med.
Nu kommer Vaaren, raaber vi, ak Vaaren!
Men Vaaren er bestandig paa sit Sted.

⌘ Sit fjerne Sted og Skibet stanser ikke,

paa stille Vande øger det sin Fart,
og Vaaren glider bort for vore Blikke,
altid forbi og er et Minde snart.

34

☒ Men som vi sejler ser vi mod det Fjerne
og skimter Helligdommen hist i Sør,
hvor Guden drømmer paa sin lyse Stjerne,
skjult for vort Blik af syv blaagyldne Slør.

35

☒

||

☒ Ak kan I huske, hvordan Storm og Kulde
gik frem mod os og gjorde os Fortræd.
Vi troede Vaaren død og under Mulde,
men Vaaren er bestandig paa sit Sted.

☒ Skynd jer, Smaablomster! Nu er Stunden kommen.
Klæd jer til Fest og skynd jer op paa Dæk
imens vi sejler nærmest Helligdommen.
Kom! Første Mand paa Dæk! Kom Vintergæk!

☒ Kom alle Blomster nu i Danmarks Lande!
Bellis og Følfod er der straks og ser,
hvidklædt og gulklædt mod de fjerne Strande,
milde som Engle, naar Guds Vilje sker.

☒ Kom nu! — Kom alle Skovens Anemoner:
Bryd gennem Løvets Kobber og vær med.
Bøj jer og nik med eders blege Kroner.
Vi sejler nu forbi et helligt Sted!

36

☒ Skovsyre! Tag din lille fine Bluse
med Striber! — Kan du ikke helt forstaa
det store Budskab, som du hører bruse,
er du dog glad, naar du har Blusen paa.

☒ Sig til Violen, at den gør sig rede.
Straks blaaner Skaren frem, den var beredt.
Smørblomsten bliver ikke længer nede
i Lasten, hvor dens Guld var indesnet.

☒ Kodriver! Kom! — Straks staaer en Flok og græsser.
Som Mælk og Honning er den lys og blid,
nystrøget, fin og ren, som smaa Prinsesser,
en Søndagmorgen foran Kirketid.

☒ Send Bud til Skovens Dyb og sig Konvallen:
Sving nu Konval dit hvide Offerkar!
Hør Ærenpris, Forglemmigej, vor Kalden,
smil nu til Himlen, himmelfødte Par!

☒ Send Bud til Gedeblad og til Kastanjer.
Kastanjer, I som naar saa herligt op:
Skynd jer. Sæt eders grønne Sejl, bemand jer
med hvide Blomster helt til Mastens Top.

37

☒ Send Bud til Tjørnen paa den store Slette.
Lad Ord gaa videre til Hyld og Hæk,
at alle hvide Blomster skal staa rette

og hilse Vaaren. Skynd jer op paa Dæk!

☒ Kom røde Stjerner! Kom smaa gule Sole.
Blaaklokker smaa! Rør eders Klokkespil.
Rejs eder op i eders grønne Stole,
her, hvor vi hører Helligdommen til.

☒ Kom Præstekraver! Eders Solguldskeer
udstraalet Hvidhed paa den grønne Jord.
Og du Skarntyde! — Univers af Stjerner,
udbred din Mælkevejs beskedne Flor!

☒ Kom gule Snerre! Slyng jer blege Snerler
i yndig Dans blandt Blomsterfolkets Hær.
Se Dagens Guld og Nattens hvide Perler
forkynder jer, at Vaarens Gud er nær.

☒ Op Skabiosa, Ærteblomst, Cikorie.
Hanekro, Hejrenæb og Kællingtand!
Nu er det Tid! Bad jer i Gudens Glorie,
som straalet op bag Horisontens Rand.

38

☒ Blæs Solskinsløvetand din Sæbeboble,
din lille Sommermaane let og bleg!
Blæs ad dit Smædenavn! — Det maa fordoble
din Fryd at hilse Guden med en Leg.

☒ Frem Bukkeblad, Blaamunke, Padderokker!
Jomfru Marias Særkeærmer — frem!
Ranunkelguld og blide Bronceklokker,
se i det Fjerne Eders sande Hjem.

☒ Kom Slangehoved, Fløjels Oksetunge,
Bjørnelab, Torskemund og Krageklo.
Beskedne Sjæle og dog evig unge!
Salig enhver, som er sin Guddom tro!

☒ Lyngblomst paa fattig Jord! — Hør Lærken lokker
med helligt Budskab. Vend dig nu mod Syd,
Ring nu med Millioner røde Klokker.
Ring om din ædle Armod's rige Fryd.

☒ Ak, søde Syn i Engen og i Parken,
ved Slottets Port og ved det mindste Bol.
Kornblomst og Valmu staar i Hvedemarken,
klædte i Himmelfløjl og Skarlagensol.

39

☒ Den gode Kløver med sin bramfri Rødme
skjulte sig helst; men maa dog være med
og ofre af sit Sinds beskedne Sødme,
som den, hvis Indre er et helligt Sted.

☒ Selv Agerkaalen kommer op og titter,
skønt det er strengt forbudt for Agerkaal.
Den presser sig mod Kornets gyldne Gitter
og titter mod det fjerne Drømmemaal.

☒ Mjødurt og Røllike, den vilde Nellike
vil ogsaa skimte Vaaren paa dens Sted.
Den bistre Tidsel tænker vel „jeg vil ikke“,
gør sig dog blid og blaa og følger med.

☒ Iris staar Sværdvagt rundt om Eng og Mose,
Aakanden dukker af sit sorte Vand,

og højt paa Skrænten staar den vilde Rose
og stirrer ind i Æventyrets Land.

☒ Op alle Piger nu i Danmarks Lande!
Klæd jer i Grønt, Blaåt, Gult og Hvidt og Rødt.
Straal, lys og glød i Skove og paa Strande,
hvor eders Blomstersøstre alt er mødt.

40

☒ Op alle Blomster nu! Se mod det Fjerne.
Vend eders søde Aasyn imod Sør,
hvor Guden drømmer paa sin lyse Stjerne,
skjult for vort Blik af syv blaagyldne Slør.

41

☒

III

☒ Vi glider bort, langt bort, og Blomsten drysser
og vifter Helligdommen sit Farvel!
Vifter Farvel du fjerne Gud og kysser
den Luft som nu er kold og mørk ved Kveld.

☒ Vi glider ind i Is og barske Vinde,
vort Skib skal frem og vi maa følge med.
Vi rejser med et indefrossent Minde,
men Vaaren er bestandig paa sit Sted.

42

43

☒

IV

44

45

☒

GRAVEN

☒ Nu støjer de atter og krænker de Love,
som byder at lade den Døde sove
i Ro paa den anden Bred.
Ak, denne kvalmende, tunge Alkove
har Mørke, men ingen Fred,
en grufuld Susen fra Livets Skove
og Stemmer trænger herved.

☒ Hvem tramper deroppe og strider og slider?
Hvad er det, som støder mod Gravens Sider
og slingrer og borer sig Vej,
saa Smaasten rasler og Jorden skrider
som dengang de sænkede mig."
„Det er mig du, som bliver begravet omsider".
„Aa, Herre min Gud, er det dig!

46

☒ Aanej er det dig. Saa vil du da møde
mig her i mit mørke, usalige Øde
— saa kom du dog til mig engang.
Mit Hjerte begynder at banke og bløde.
Det mødte dig helst med en Sang.
Aa vidste du alting fra dengang jeg døde.
Hvor Tiden var bitter og trang.

☒ Jeg sørged i Mørket, hun vil ikke ligge
ved Siden af mig — maaske husker hun ikke?
Hvad ved jeg? — Hun har vel sin Grund.
Jeg smægter af Tørst, men jeg faar ingen Drikke.
De tager den bort fra min Mund.
— Saa har du dog sagt: I skal lade mig ligge
ved ham, som jeg elsked den Stund.

☒ Aa, sig mig! Du er vel en gammel Kvinde?
En gammel Kone ? — Ak, ingensinde
var du saa dejlig som nu.
Din Haand og din Mund. Jeg ser dig i Blinde.
Og ingen er yndig som du!
Jeg ser dig saa ung som mit yngste Minde,
jeg ser dig yngre endnu.

47

☒ De Øjne blev blege, som tidt var vaade,
og Smilet blev Rynker. Det glade og kaade
frøs bort i Vinterens Vind.
Din dybeste Skønhed. Jeg løser dens Gaade.
Jeg er ikke længere blind.
Jeg ser jo dit Væsens inderste Naade.
Din Skønheds lysende Sind.

☒ „Fortæl! Aa, fortæl mig om Verden som strider.
Nu fatter jeg først, hvad de Levende lider.
De bides af Dagenes Tand.
Fortæl mig alt — om de tunge Tider
i Livets usalige Land.
Om hvordan du døde og kom omsider
og løste mig ud af mit Band.“

☒ „Jeg blev saa træt du. Jeg trængte til Støtte.
Jeg blev saa ensom — og vilde flytte,
aaja — jeg har tidt nok grædt.
Jeg ventede paa Døden — hvis den nu kan nytte
og gøre mig mindre træt.
Det var nu alligevel godt, at jeg mødte
dig her — for nu blev jeg saa let!“

48

☒ „Ja let! — Hvor er dine Hænder dog bløde!
De giver mig Foraar og Morgenrøde,
de Hænder, som altid gav;
det er ikke længer sandt, at jeg døde.
— Nu kaster jeg Byrderne af,
og smilende flyver vi Lyset imøde.
— Der er ikke mer nogen Grav.“

49

☒

V

50

51

✂

TRÆET

✂

I

✂ De faldt paa deres Ansigt
midt i den vilde Fart.
Frem er jo frem og skal det ske,
saa lad det ske lidt snart.
Nu dovner Skæbnen ikke,
den er af anden Art.

✂ De stormed frem mod Fjenden
og faldt i Tusindvis,
mens Blodets varme Strøm randt ud,
brast Øjnene som Is.
Men Viljen vilde endnu frem
igennem Livs Forlis.

52

✂ Begrav dem kun i Dyrgevis,
saa gaar det i en Fart,
en enkelt Grav til tusind Mand
er tusind Skuffer spart,
et enligt Kors er nok til dem,
de var af samme Art.

✂ De stormed til de snubled
og stivned som Is.
Men Viljen vilde endnu frem.
Frem, frem! For hver en Pris!
De stormed selve Himlen
og indtog Paradis.

✂ Paa Jorden er der øde nu
og den er rød af Blod,
og den er hvid af Smerte
og sort af Sorg og Bod.
Men Dødens Rige svulmer
af Kraft og Ungdomsmod.

53

✂

II

✂ Og Kors ved Kors fortæller nu
om naar og hvor og hvem.
Vi fælder vore Skove
og snitter Kors af dem.
Et Sorgens Krat af sorte Kors
er rastløst vokset frem.

✂ For dem, som styrted enkeltvis
og dem som faldt i Trop,
i Dalen og paa Sletterne
og højt paa Bjergets Top,
er grønne Skove fældet ned,

mens Kors er vokset op.

☒ I alle Krigens Lande,
de store og de smaa,
hvad Flag de nu end flokkes om,

54

☒ hvad Sprog de tænker paa,
er Korsets Tegn et Billedsprog,
som alle kan forstaa.

☒ Det taler om de Tavse
i en taalmodig Aand,
om Kilderne, som strømmed ud
i samme store Fond.
Hvor Landegrænser sætter Skel
staar Korstegn Haand i Haand.

☒ Trods Grænseskel og fremmed Sprog
og Fjendskab, vildt og hedt,
forstaar vi to hinanden godt
og siger alt med lidt:
Vi er i Verden mange Kors,
men føler os som et.

☒ Og Korset bærer Roser nu,
den tørre Stok slaar Rod,
som var vor Smerte Solskin
og Sorgen Helsebod;
og som om Kærlighedens Blomst
vil vandes med vort Blod.

55

☒ Saa vældig som vor Verden er
i Had og Hævn og Trods.
i Lidelsernes Malstrøm,
i alle Rædslers Fos.
Vi spørger om de Døde —
vil de tilgive os?

☒ I Støvet ligger Verden nu,
dens Hovmod sank i Knæ.
O Sjæles Sjæl, som bærer alt,
giv Lys og Ly og Læ!
Saa Smertens Træ maa vokse nu
og blive Livets Træ!

56

☒

STJERNENATTEN

☒ JEG forsked længe, jeg gransked nøje,
jeg sønderrev mine Øjnes Bind
og hvad jeg saa var kun Sorg og Møje
og kun forfængeligt, usselt Skin.

☒ Jeg spurgte Manden, jeg spurgte Kvinden
og alle Vækster, som Jorden bar.
Jeg spurgte Bølgernes Brus og Vinden;
men fik kun Klager og Suk til Svar.

☒ Saa blodigt saaret, saa sønderrevet,
saa tvivlfortæret og haabforladt
var alt det Levendes Hjerte blevet.

Forgæmmet! — Ak, af sig selv forhadet.

57

☒ Vi knuste Mure, vi sprængte Fængsler,
til Fred og Godhed stod nu vor Hu;
men al vor Attraa og vore Længsler
randt sammen ud i den røde Gru.

☒ Saa vildt omrystet og sødt forlokket
gik Verden frem til den nye Pagt;
men i dens Midte stod end urokket,
af Sol bestraalet al Mørkets Magt.

☒ Da gik jeg til vore Sorgers Moder,
til Natten, stille og dyb og stor.
Jeg sad ved Glemselens sorte Floder,
hvor Stjernestraalernes Blomster gror.

☒ Jeg forsked ikke, jeg gransked ikke,
jeg sønderrev mine Øjnes Bind
og mødte Stjernernes Straaleblikke,
saa helt udløste af Mørkets Spind.

☒ Du Nat har Visdom for tusind Dage,
og Tavshed siger os mer end Ord.
O Alforener! Al Livets Klage
skal munde ud i dit Himmelkor.

58

☒ Søg Fred hos Vinterens høje Stjerner.
En Bølge tyst mod vort Hjerte gaar
med rene Toner fra dybe Fjerner,
hvor der er Stilhed og hellig Vaar.

☒ Søg Mod hos Natten til Dagens Virke.
O Alforener! Den dybe Klang,
der toner gennem din store Kirke,
skal ogsaa stemme vor Dag til Sang.

59

60

☒

VI

61

☒

SOL OG MAANE

☒ MAANEN i sin klare, hvide
Kjole, let som Engens Uld,
saa sin store Søster skride
i en Klædning helt af Guld.

☒ Og den vendte sig mod Øster,
hvorfra Solens Vej gik ud,
og den sagde: „Søde Søster,
du er dejlig i dit Skrud!

☒ „Du er dejligst iblandt Sole,

jeg gaar klædt i fattig Uld,
vil du laane mig din Kjole,
som er vævet helt af Guld.

62

☒ Solen svared: Gyldenskatten,
den kan ingen anden faa.
Maanen sagde: Husk om Natten
har du ikke Kjolen paa!

☒ Solen svared: Lille Maane,
det er sandt, jeg gaar til Ro.
Hvis du venter, maa du laane
Kjolen og de gyldne Sko.

☒ Og da Solen gik til Hvile
i sin store havblaa Seng,
kunde Maanen henrykt smile
over Strand og Vand og Eng.

☒ Men da nu den traadte Dansen
paa sin egen Straalebros,
saa den gysende, at Glansen
blegnede i Slæb og Sko.

☒ Og den klagede til Solen,
skønt dens Bøn dog var opfyldt:
Sig, hvad har du gjort ved Kjolen,
den er højest sølvforyldt!

63

☒ Solen vaagned just bag Molen,
saa den fine, blege Brud.
Du er yndig, sagde Solen.
Bare jeg saa saadan ud!

64

☒

REGNEN

☒ Nu tænker vi alle som Bonden
paa Korn og Græs og Brød
og paa de tørstige Rødder
i Jordens tørre Skød.

☒ Vi tænker som Bonden, hvis Hjerte
er hos den gode Ko,
der giver Mælk i Spande,
naar Græs faar Lov at gro.

☒ Vi tænker som de, der kender
Nødvendighed og Nød:
giv os den gode Regn i Dag
og giv os vort daglige Brød.

65

☒ Vi stirrer i Sol og Maane
og gransker Vindenes Tegn:
om ikke de vandrende Skyer
forløser os med Regn?

☒ Hvad er vel al Verdens Farver
og Himlens høje Blaa

imod de forfriskende Skyer,
som bugner vaade og graa.

☒ Den Græstot, som krøller i Solen,
det stakkels segnede Straa,
den mindste Rodtrevl i Jorden,
dem kan vor Sjæl forstaa.

☒ Den mindste Rodtrevl i Jorden,
der dier som Barn ved Bryst
og laber med hellig Iver,
den kæmper for vor Høst.

☒ Den fineste Rose i Haven
er dog endnu vor Ven,
fordi den føler som Kornet,
saa føler vi med den.

66

☒ Den stolteste Bøg i Skoven
vi holder af den endnu;
fordi den tørster som Straaet,
vi kalder den broderligt: Du.

☒ Den frieste Fugl i Luften
vi har den bestandig kær,
fordi den lever paa Jorden
af hvad der trives her.

☒ Ak, Regn, som risler og siver,
du har dit eget Sprog.
For Mennesker, Dyr og Planter
er det en aaben Bog.

☒ Det taler til Mænd og Kvinder,
det taler til Korn og Kaal.
Den Regn som risler og siver
er Gudernes Tungemaal.

☒ Du taler og alle hører
— lad fare Snak og Kævl —
for alt er lyttende Ører
helt ned til Røddernes Trævl.

67

☒ O giv os at høre din Stemme,
som risler, plasker og slaar,
og som den største Vismænd
og mindste Rodtrævl forstaa.

68

☒

SOMMERNATSLEG

(AF „SHAKESPEARE“)

☒ SOLEN runder nu sin Højtidskurve,
ser til Danmark, mild og moderøm.
Under Sang af Lærker og af Spurve
fejrer vi vor Sjæls Skærsommerdrøm.

☒ Duggen vipper paa de høje Stilke,
triller mellem Græs og friske Straa,
og den spejler Himmeldybets Silke

gyldentstraalende og sommerblaa.

☒ Blomsterne er kommen, de forfløjne.
Ingen fandt dem, da vi fejred Jul.
Men nu smiler de med skælmske Øjne:
vi er Alfer, som har leget Skjul.

69

☒ Og de ringler med de fine Klokker,
svinger deres sarte Offerkar,
ringer, svinger Røgelsen og lokker
alle Jordens sommergale Par.

☒ Solen gaar paa Sundet, saa det glitrer,
men ved Aften lister den saa tyst
og Skærsommernattens Hjerte sitrer,
glad og bange. — Hvem har gjort det lyst?

☒ Nattegalen i de friske Skove
fløjter Solmusik ved Midnatstid,
og Skærsommernattens klare Love
gør vor Blidhed vild, vor Vildskab blid.

☒ Solen leger, at den røver Skatten,
Nattemørkets Fløj! fra Skov og Eng,
og den leger Røver hele Natten,
ingen Magt kan tvinge den i Seng.

☒ Staar den der bag Træet? — Nej, nu flyr den.
Den har Kendskab til en velskjult Vej.
Men før vi ved Ordet af det, gryr den.
Solen siger: Bøh! — Nu tar jeg dig.

70

☒

SKITSE

☒ JEG har seet noget Nyt denne Aften i Skelskør.
Højt paa Himlens Blaa stod Maanen bagved rosenrøde Slør,
den beskedne, hvide Sommermaane,
som fik Solens Aftenslør at laane.

☒ Og den titted skælmsk bag Sløret og blev set af Fjord og Nor,
Søster Maane i sin klare hvide Kjol.
Den saa ud just som Smaabørnene, der leger Far og Mor.
Slig saa Maanen ud den Gang den leged Sol.

71

☒

VED CHR. ZAHRTMANN'S DØD

☒ AK, Fuglebakkens Blomsterpragt
— nu gik din glade Herre bort,
mens røde Roser staar paa Vagt
om det forladte Fort.

☒ Den Fæstning bag en Blomsterhær
blev bygget af en tapper Haand,
som værnede et Farveskær
og Lyset i en Aand.

☒ Værn var der i den hvide Mur

mod koldt og ondt, mod Svamp og Mug,
men aabent var den Gamles Bur,
som Blomst, for Sol og Dug.

72

☒ Den dybblaa Dør stod vidt paa Gab
til Fest og venlig Sammenkomst.
Der sad den Gamle med sin Stab,
som i en Kæmpeblomst.

☒ Han sad helt bred og mindetung,
som den der snart har set alt,
men vennsæl og hjerteung,
saa snart der blot blev kaldt.

☒ Mens Solen styrede sin Kaas,
den øste ham hans Skæppe fuld,
den funklede i Messinglaas
og gamle Rammers Guld.

☒ I Silkespind paa Væg og Stol,
i Billedernes Farveglød
blev Glimt af Sol til tifold Sol
og alt fik Blomsterlød.

☒ Han sad i sine Drømmes Sal
af Blaaf og Guld, Viol, Karmin
og tømte ud sit Livs Pokal
til sidste Draabe Vin.

73

☒ Han hviled i et Farvespil
af Før og Nu og vented glad,
imedens Natten stunded til
paa hvad? — Vi ved ej hvad.

☒ Det er jo tungt at rejse bort
fra det som Hjertet holder af,
men Viljen sætter Haardt mod Haardt
og Drøm mod Død og Grav.

☒ Da Stunden kom: Du skal afsted
til Mørke, Smerte, Nat og Død —
han tog vel Farvespillet med
og Sindets dybe Glød.

☒ For sidste Gang paa Livets Strand!
Sæt Sejl, læg fra, glid hastigt bort,
styr frem mod Horisontens Rand!
Ret frem er Vejen kort!

☒ Paa Stranden laa det gyldne Rav
og Sneglehus og Perlemor.
Derude gik det store Hav
hvor Lysets Blomster gror.

74

☒ Glid bort — svind hen i Solgangsskær
i fjerne Stjerner Straalespil,
alt det vi ej kan gribe her,
men som jo dog er til.

☒ Spil nu Musik en Sørgesang,
men blidt. — Den søde Melodi
skal følge Sjælens Pilgrimsgang,

som ender fuglefri.

75

✂

FJORDEN

✂ HJEM TIL DANMARK

✂ JEG elsker Skrænterne ned mod Fjorden,
den gule Lerjord, som møder Sandet.
Se her mit Indre. Se jeg er Jorden,
et nøgent Danmark. Her har du Landet!

✂ Jeg elsker Stenene der paa Stranden,
de store tunge og stumme Stene,
som engang gik over Bakkeranden
med Vandreisen og blev alene.

✂ Men Bækken gaar i sin køle Kælder
og pludrer sødt med Kærmindestimlen.
Og højt deroppe paa Skrænten hælder
den vilde Rose sig ind mod Himlen.

76

✂ Se Blomstervrimlen! Der ødsles, sløses
med Livets flygtige, dyre Naade,
men Stenens Visdom skal ej udløses,
den ruger over sin egen Gaade.

✂ Se Kysten der! — Paa den anden Side
har Skoven vovet sig ned til Vandet,
og Bøg og Bølge er lige blide,
som om de ej kunde være andet.

✂ Det store Hav, som omspænder Jorden,
er Hvermands Ven og er Hvermands Fjende;
men der hvor Havet gik ind i Fjorden —
— hvor blev det stille og dansk derinde!

✂ Han kommer til os, den brede Kæmpe,
og hilser mildt paa de grønne Skove,
et roligt Sind, som gaar frem med Lempe
og trofast lyder de danske Love.

✂ Jeg elsker Fjorden. De lange Vige.
Derude Havet. Derinde Landet!
Det er, som vilde selv Stenen sige,
at det er Danmark, som intet andet.

77

✂ Se, Kongen stævned ind fra Havet
og Sværdets Pletter var endnu røde,
men bag var Ufred og Død begravet
og foran lyste det milde Møde.

✂ Skønt Sværdets Pletter bar røde Minder
af blodig Rust, som har skarpe Tænder,
med Haand om Fæstet, hans Øjne skinner,
som bar han Freden i sine Hænder.

✂ For her er Borgen og her er Venner!
Her glider Fjorden og her er Landet.
Det Dyb af Liv, som hans Hjerte kender,
og det er Danmark, som intet andet.

Rode, Helge, *Den stille Have*, 1922

☒ Og Solen smiler og Vandet blinker
og sagte kysser hver Bølge Sandet.
Vær stille! Bøgenes Blade vinker,
og det er Danmark, som intet andet.

☒ O Livets Dyb af livsalig Varme,
da Kongen bøjed sig frem i Stavnen,
for begge Kyster var Velkomstarme,
som drog ham dybere ind i Favnen.

78

☒ Og højt paa Stenen, helt inderst inde
med Blik, som missed mod Blink fra Vandet,
stod rank og solbrændt hans unge Kvinde.
— Og hun var Danmark, som intet andet.

79

☒

VED ERIK VULLUMS DØD

☒ DIN Fryd, som kunde bølge
og brede Glæde om sig,
skal komme nu og følge
og værne venligt om dig.

☒ Din Vilje til at fremme
og gøre Gavn og lære
skal ikke blive hjemme,
men løfte med og bære.

☒ Det myldrende og rige,
som østes ud i Skæpper,
skal heller ikke svige,
men brede Blomstertæpper.

80

☒ For alt, det lyse, varme,
som aldrig helt forlod dig
har aabnet sine Arme
og taget kærligt mod dig.

81

☒

VED MESNAFOSSEN

☒ NYNNET ind i Elvesuset
er dit Sind, som en Sang,
lønlig gemt i Fossebruset
hører jeg den kære Klang.
Taaredugget, graadomsløret
nyner Mindets Melodi,
og den hvisker mig i Øret
fra hver Sten og fra hver Sti.
Birkens Bøjning og dens Sitren
det er dig, som fra os gik,
og den sene Høstsols Glitren
er dit sidste Smils Musik.
Elv sus, Birk suk.
Hvisk vor blide Søsters Navn
og vort Savn.

82

KYS MIG SEPTEMBER

☒ KYS mig September,
før du forsvinder.
Dagen henrinder
med Guld i sin Flod.
Ren er din Aande,
klar er din Pande,
rislende Vande
har kølet dit Blod.

☒ Kys mig September,
Sommeren skinner
i dine Minder
og rødner din Kind.
Lyst er dit Øje,
gylden din Nakke.
O lad mig takke
med skælvende Sind!

83

☒ Dagene rinder,
Guld er paa Bunden.
Evig er Stunden
i Timernes Væld.
Næppe jeg aner
Sukket som lister
stille og brister
paa Læben ved Kvæld.

☒ Kys mig September
før du forsvinder,
Tiden henrinder,
men Nuet er vort.
Sommerens Fugle
snart er de fløjne.
Kys mine Øjne,
idet du gaar bort!

84

NORDEN

☒ HVORFOR maa vi ikke drømme
i de lyse Nætters Lande,
hvor en Glans af Perler lægger
Drømmens Krone om vor Pande.

☒ Vi er trende, vi er skilte,
vi har hver vort Liv at højne,
men vor lyse Sommer gav os
samme Glans i vore Øjne.

☒ Hvorfor maa vi ikke drømme
om et Hellas højt i Norden,
hvor vor Aand de lyse Nætter
straaler vidt udover Jorden.

85

✂ Ikke Løfter, ikke Eder,
vi har lært at dæmpe Kravet,
samler kun det gyldne Rav, som
skylles ind af Verdenshavet.

✂ Lytter til Naturens Stemme,
og det Vink, som bliver givet
os af Skæbnen, vil vi lyde,
for det viser Vej til Livet.

✂ Sommersind i kolde Tider,
Drøm i vinterbarske Lande.
Der er Fremtid foran Nuet,
Rum bag Horisontens Rande.

✂ Der er Tid for vore Drømme,
og vor Dag er ikke øde.
Nuet vokser af det svundne.
Stemmer lyder fra de Døde.

✂ Der er Rum for vore Drømme,
vi blev fødte for at føde.
Vore Fædres spildte Frøkor
bliver vore Sønners Grøde.

86

✂ Gammelt falder. Nyt vil komme.
Skæbnen kaster nu sin Tæring.
Døde Haab og dræbte Længsler
gør et Tæringkast til Gerning.

✂ Midt i Nuets barske Mørke
kommer Sommernattens Liljer
til os som en Ild i Sindet
og et Raab paa friske Viljer.

✂ Nordens Morgenhane galer.
Vi kan høre Gryet gjalde.
Fællesskabet Styrke giver
trefold Kraft til en og alle.

✂ Held dig Svea, du som rakte
under Dagens Lyn og Torden
begge Hænder frem til Venskab,
Fred og Enighed i Norden.

✂ 1914.

87

✂

NARRENS VISER*)

✂ LIVETS FARVELAD

✂ VED Festen fik en Moder Bud,
at hendes Søn var død;
men blegne kunde hun dog ej,
for hun var malet rød.
Ak, ak rød!
for hun var malet rød!

✂ Jeg rødmer over denne Mor
udbrød en Dame blid.
Men rødme kunde hun dog ej,
for hun var malet hvid.

Ak, ak hvid!
for hun var malet hvid!

* 88

☒ Saaledes kan det ofte gaa
for baade Rød og Hvid;
men man kan ogsaa male sig,
med Held i rette Tid.
Ak, ak — Tid!
med Held i rette Tid.

☒ Den Bror, hvis Arv blev dobbelt stor,
gik klædt som et Symbol
paa sorten Sorg, endskønt i Løn
han lyste som en Sol.
Ak, ak Sol!
han lyste som en Sol!

☒ Og Kæresten, hvis Medgift svandt
hun brugte samme Skjul,
hun dækkede med sorte Slør,
at hun var galdegul.
Ak, ak gul!
at hun var galdegul.

☒ Fy føj! Jeg valgte helst mig Sort
i Livets Farvelad,
men jeg kan ikke males trist,
for jeg er malet glad.
Ak, ak glad!
for jeg er malet glad!

89

☒

ØRNEN

☒ DEN Gang Ørnen var flyveklar,
raabte alle: du er en Nar.
Da den steg over Taarnets Top,
sendte de deres Drager op.
Stærk er Ørnen, bred dens Vinge,
Had er stærkest!

☒ Den Gang Ørnen stod højt i Sky,
fik dens Vinge en Ladning Bly,
mens de Drager af tyndt Papir
gik tilvejrs over Stadens Spir.
Stærk er Ørnen, bred dens Vinge.
Had er stærkest!

☒ Den Gang Ørnen faldt ned fra Sky,
lød et Skrig i den hele By.

90

☒ Ingen Smerte var i den Lyd,
alle skreg de af Skadefryd.
Stærk er Ørnen, bred dens Vinge.
Had er stærkest!

91

☒

PJERROT

✂ DEN Gang Døden var i Vente
gjorde Pjerrot Testamente,
lod i Hast Notaren hente
og sin Vilje sirligt prente.

✂ Det er Fest, det er Fest, tænkte Fanden!

✂ „Mine Børn skal intet vente,
selv forsager jeg min Rente,
og de Venner Fanden sendte
dem maa Fanden gerne hente.

✂ Det er Fest, det er Fest, tænkte Fanden!

✂ Herr Notar. Hav da in mente,
som en Helgen Pjerrot endte;
thi han delte Arv og Rente
ud til lutter Ubekendte.

✂ Det er Fest, det er Fest, tænkte Fanden!

92

✂ Nu lod Pjerrot Præsten hente,
viste ham sit Testamente.
„Sig Herr Præst, jeg tør vel vente,
Gud betaler mig min Rente“.

✂ Det er Fest, det er Fest, tænkte Fanden!

✂ Præsten svor: „Det Testamente
er langt mer end Gud kan vente!“
— Men før Præstens Tale endte,
Hej! lod Fanden Pjerrot hente.

✂ Det er Fest, det er Fest, tænkte Fanden!

93

✂

SKJALDENS SANGE

✂ PRINSESSE TOVE

✂ MIN Pige er saa lys som Rav
og Danmarks gyldne Hvede,
og Blikket er saa blaat som Hav,
naar Himmel er dernede.
Prinsesse Tove af Danmark!

✂ Min Piges Smil er Sol i Maj
og Sang fra Lærkestruber
og Smilehullet viser Vej
til Sindets gyldne Gruber.
Prinsesse Tove af Danmark!

✂ Min Pige kan vel være haard
mod dem, hun ilde lider,
da har hun Ord, som hidsigt slaar
og lidt for hidsigt bider.
Prinsesse Tove af Danmark!

94

☒ Det Smilehul gaar bag en Sky,
og farligt Øjet graaner;
men Smilet bryder frem paany
og Blikkets Bølger blaaner.
Prinsesse Tove af Danmark!

☒ Thi ser jeg i de Øjne ind,
de bliver vege, varme.
Da hviler jeg i hendes Sind,
som i to bløde Arme.
Prinsesse Tove af Danmark!

95

☒

TIDSELHØSTEN

☒ TIDSELHØSTEN tegner godt
og Nælder staar i Stak.
Rugen er kun saa som saa
og Hveden ligger brak.

☒ Nag og Nid er vel ved Magt,
har Kraft til Overflod.
Venskab har en vissen Haand,
og en forstuvet Fod.

☒ Bulmeurt og Svinemælk
de blomstrer bredt og vidt,
Liljens høje Stilk er brudt
og Rosen ørmebidt.

96

☒ Lavsind bor paa Højens Top
i Ægteskab med Skam.
Højsind bor i Kældervraa,
hvis du kan finde ham.

☒ Mug og Skimmel lever højt
og Svampene gaar frem.
Husets Mure staar for Fald,
hvem bryder sig om dem?

☒ Had og Last gør hver Dag Fest
hos Høj saa vel som Lav,
Kærlighed gik hen igaar
og grov sin egen Grav.

97

☒

KLAGESANG

☒ SAA bittert var mit Hjerte,
saa mødig var min Fod,
saa syg og ensom var min Sjæl
da jeg ved Maalet stod.
De sultne Krager skriger vildt,
hvor sorte Storme gaar.
Kom Vaar!

☒ Kom Danmarks blide Sommer.
Kom blomsterbroget Vang.
Kom gylden Dag og Sølvemat.

Kom søde Fuglesang.

☒ Men Træets nøgne Grene
er i fortvivlet Trods
strakt op mod Mørkets vilde Hær,
som gaar henover os.
Nu falder Spurven død til Jord
og Mulden gør sig haard.
Kom Vaar!

98

☒ Men fattigst fryser Korset,
som et froststivnet Raab,
de tomme Hænder bærer kun
paa et korsfæstet Haab.
Urolig er de Dødes Søvn,
de mindes deres Saar.
Kom Vaar!

☒ Kom Danmarks søde Sommer.
Kom helt og rigt engang.
Kom Lykketid! Kom Fryd og Fred.
Kom Hjertets fulde Sang.

99

☒

DYBBØL MØLLE

☒ SØNDRET Folk er vokset sammen
i den store Glædesstund.
Een er Stammen, een er Flammen,
een er Glæden paa vor Grund.
Frem af Vinter vælder Vaar.
Helet er vort gamle Saar,
bødet Danmarks Flænge.
Sorgomsuste Kongeaa,
atter skal din Vove gaa,
glad igennem Enge.

☒ Mure faldt og Lænker løstes
snæret Lunge aander frit
dér, hvor Vredens Kar udøstes,
dér hvor Dansk har lidt og stridt,

100

☒ uden Tryk af fremmed Aag
klinger nu det rene Sprog
som vor Moder taler.
Eget Brød til egen Dug.
Danmarks Hvede, Danmarks Rug
Dybbøl Mølle maler.

101

☒

SANGEN OM DANMARK

☒ SOM en rejselysten Flaade
ankret op ved Jyllands Bro
under Vejrs og Vindes Naade
ligger Landet dybt i Ro.
Haardt gaar Hav mod Bro og Stavn,

møder Danmarks stille Navn.
Hør, hvor blidt det klinger!
Hvor vi stod, og hvor vi gik,
kom dit Navn, som sød Musik,
blødt paa hvide Vinger.

☒ Havombruset yngler Landet.
Tusind Øer gik af Havn,
lod sig bære bort af Vandet,
for at bære Danmarks Navn.
Muntert frem til Livets Dyst
gennem Mulm og Straalelyst.

102

☒ Hil Jer vore Skibe!
Flaget blaffer rødt og hvidt.
Her er Danmark, dit og mit,
med sin Kølvandsstribе.

☒ Hav og Muld skal Dansken pløje.
Venner! Hvad fik vi for Muld!
Bølgelandets runde Høje
tavlet ud i Grønt og Guld.
Lærken klatrer fra sin Seng
i den morgenvaade Eng
ad sin Jakobstige.
Men de lyse Nætters Skær
over stille Bøgetrær
aabner Himmerige.

☒ Hør det! Husk det, alle Danske!
Klar og frodig er vor Aand.
Sproget slutter som en Handske
om en fast og venlig Haand.
Værn med Vid, hvad helt er vort.
Sig kun Sandhed, jevnt og kort,
gladest ved det Milde.
Danskens Lov i Strid og Fred
være Ret og Billighed,
som Kong Volmer vilde.

103

☒ Vinterklart og sommerbroget,
morgenmuntert, skumringsvøbt,
ligefremt og latterkroget,
smilbestraalet, taaredøbt.
Det er Danmarks frie Sprog,
uden Tryk af fremmed Aag
frejdigt Freja taler.
Eget Brød til egen Dug,
Danmarks Hvede, Danmarks Rug,
Dybbøl Mølle maler.

☒ Om din Frihed vil vi værne,
holde Skjoldvagt om din Fred,
ofre dig en moden Kærne,
fra din Jord i tusind Led.
Indaand Nordens frie Luft,
Stilhed sød af Blomsterduft,
Blæst, som Søen salter,
medens vi med trofast Sind
sætter al vor Gerning ind,
Danmark, paa dit Alter!

104

105

⌘

VII

106

107

⌘

AFTEN PAA LANDET

⌘ TILGNET: HAMMERSHØJ: „POUL MØLLER“

⌘ IMELLEEM nøgne Vægge,
et Bord, en Stol derved.
Et Vindu ud mod Vandet.
— Her er jeg i min Fred.

⌘ Derude Nattens Aander
bag Skyens Maanebræm,
og Havets dumpe Brusen.
— Her er jeg i mit Hjem.

⌘ En Lampes stille Flamme,
en Stjernes Glimt og Gys,
faar Mørket til at skælve.
— Her er jeg i mit Lys.

108

⌘ Nu hvisker Luften sagte
til Flammen som har kaldt,
og Murens Stene mumler
om Altets Liv i Alt.

⌘ I Rummets vilde Dybder,
hvorfra mit Hjerte kom,
staar Tankens stille Kerte.
— Her er min Helligdom.

109

⌘

EN GEMME

⌘ DYBT under visne Blomster gemt
i Skuffens Revne indeklemt
en Gemme gemt og grundig glemt,
se: „Amitié sincère!“

⌘ I Perleskrift paa Ametyst
to Ord, som hvisker dybt og lyst
om „Amitié sincère.“
Et Venskabsord, et Elskovspant
i gammel Stil, som engang spandt
et Perlebaand, der trofast bandt,
med „Amitié sincère.“
Hvem sagde vel de dyre Ord.
Hvor er den Sjæl, som gav og svor
hint: „Amitié sincère.“

110

☒ Ak, Skygge af en fin Profil
fra svunden Tid i gammel Stil
og bleget Glans af døde Smil
i „Amitié sincère.“
Et Lokkehoved og en Mund,
som satte Segl for Lykkens Stund
med „Amitié sincère.“

☒ Var du mon døbt i Glædesgraad?
Og blev af Smertens Taarer vaad,
da Livet lagde onde Raad
mod „Amitié sincère.“
Blev du mon først af Døden brudt
hvad heller glemmt, fortrudt, forskudt,
dræbt, „Amitié sincère.“

☒ Ræk mig din Haand! Giv mig din Mund!
Giv mig din Sjæl i samme Stund
fra nu til Evighedens Bund
i „Amitié sincère.“
Dyrt lover Vaarens friske Løv,
let mister Blomst sit Blomsterstøv.
Husk: „Amitié sincère.“

111

☒ Nu ligger Gemmen silkesvøbt
og fin som var igaar den købt.
Saa fast er ikke Støvet støbt
som „Amitié sincère.“
Liv smuldred hen; men Gemmens Glar
er uden Brud og Skriften klar.
Se „Amitié sincère.“

☒ Den fine Zirting gør dig glad
dens Ametyst, dens Perlerad
er hævet over Sorg og Had
O, „Amitié sincère.“
Men Ordet hviker: Hør det du.
Hvem er det, som skal græde nu
for „Amitié sincère.“

112

☒

PANSER

☒ VED Kveld var Sjælen sygnende og vild af sine Saar,
men vaagnede ved Morgen og var bovnende haard.

☒ Den følte grant ved Kveld at den skulde forgaa;
men dybt i Nattens Drømme tog den Panserharnisk paa.

☒ Og vandred ud i Dagen for at sætte Haardt mod Haardt
som den, der ej vil vige, før de bærer ham bort.

113

☒

AAND

☒ SKAL Aand en Gang med sprængte Baand
naa frem til Aanders Flok.

Jeg ved ej Svar. Mit Liv var Aand.
Lad det da være nok.
Kun lidt jeg ved, kun et jeg ved
om Tidens Tryllespil.
Mit Liv var fuldt af Evighed,
saa ske det som Du vil.

114

✂

MIN FADER

✂ Nu er jeg ældre end min Fader var,
da han gik bort fra denne Jord saa tidligt,
min milde Fader med den klare Pande
fjern er han nu! — Ak fjern:

✂ Jeg mindes, da jeg gik som lille Dreng
med ham ved Haanden over Ordrup Bakke.
Han viste mig den store Vinterhimmel,
som hvælvede sig over Jordens Sne
og over Skovens mørke rene Bryn.
Han viste mig de høje klare Stjerner
Karlsvognens spinkle Guldværk. Store Bjørn
og hist Syvstjernens funklende Juveler
og Venus stor og straalende af Mildhed
og Mælkevejens perlestukne Slør

115

✂ Han viste mig den tætbeskrevne Himmel,
hvis tusinde ufattelige Skrifttegn
i herlig Glans, i Højhed, Stilhed, Vælde
betød det uudsigelige Navn.

✂ Ak denne Aften var vi begge Børn
alvorlige og fromme, Haand i Haand.
Han høj og vis, klædt i sin lange Kappe
og jeg en Pusling kun saa stor som saa.
Vergil og Dante da de atter gensaa
de skønne Ting, som Himmelhvælvet bærer
var ikke mere alvorsfuldt tilmode
end han og jeg.

✂ Og ofte mindes jeg da han var vred
og da jeg skjalv for Lynet i hans Øjne,
min milde Fader med den klare Pande.
Jeg ønskede mig tidt, at denne Vrede
var bleven meget længer i min Nærhed
og havde fulgt mig langt paa Vej i Livet.

✂ Nu er jeg ældre end min Fader blev.
En Ungdom risler nu som Kilder om mig.
Hvis det forundes mig at leve længe,
da skal jeg engang staa med hvide Haar,
Ansigt til Ansigt med min unge Fader.

116

✂ Da vil han sikkert smile ad sin Dreng
og spørge: Helge, hvad betyder dette?
Du kommer til mig her med hvide Haar.
Ret nu din Ryg og slet de Rynker ud!

✂ Og han vil smile,
vi vil begge smile

ad denne altfor sære Maskerade,
og i det Smil skal jeg paany forynges.

117

✂

UNGDOMSKILDER

✂ O Ungdomskilder sprungne frem af mit eget Sind,
forenede med hendes vidunderfriske Strømme.
De bølger sig og kruser sig i Solmorgenskin.
Af rislende Vande er jeg ganske ringet ind
og tabt min Stilheds vide Kongedømme.

✂ De bruser og de larmer, naar de strømmer ud og ind.
Jeg tager mig til Hovedet forfærdet.
Min Ensomhed, min Fred. — Ak, og du mit gode Skind
det sprænges, hvis jeg ikke faar Plaster og Bind
og hvis det ikke snart er garverhærdet.

✂ O Barndommens Enfold og Alvor hos de Smaa:
De ganske unge dugbesprængte Tanker,
og yndefulde Lege og Fryd ud i det Blaa
og Dybsindets Grublen og Kamp for at forstaa
som tunge Klaser paa de viltre Ranker.

118

✂ Og Vittigheders Rædsler — og Stridshyl og Graad
og pludselige Udbrud af selve Verdenssorgen
og fem Minutter efter har Himlen fundet Raad
og Verden ligger lysende af Drømme og Daad,
dugfrisk — som i de første Tiders Morgen.

✂ En Troldeskov af Uro! — Hver Ting har sin Pris.
Jeg nægter ikke. Nej, jeg nægter ikke.
En Troldeskov af Uro. — Et Ungdomsparadis
og endnu ser jeg Tinderne bag solgylden Dis,
— skønt stundom kun med meget lange Blikke.

✂ O Ungdomskilder. Tak fordi I duggede mit Sind.
Jeg deler mig imellem jer og Freden.
Jeg stanser paa min Vandring mod Tavshedens Tind,
af rislende Kilder er jeg ganske ringet ind.
Tørskoet naar jeg aldrig Ensomheden.

119

✂

HOKUSAI

✂ AK gode Mester Hokusai,
som gik ad Kunstens snævre Vej
saa flittig og beskeden.
Da du var bleven hundred Aar,
erkendte du, at Lærlingkaar
bandt dig endnu til Reden.
„Jeg mærker — sagde du — det gaar
lidt bedre, naar jeg Stregen slaar.
Lad mig ej vandre heden,
før jeg er tvende hundred Aar.
Til den Tid, tror jeg, jeg formaar
at male, hvad der flyver, gaar
og svømmer om — foroven og forneden.“
Ak gode Mester Hokusai.

Rode, Helge, *Den stille Have*, 1922

Tag mig i Lære. Vis mig Vej
med Penslen fra din Malerkasse.
Belær mig ret om Kunstens Kaar.
Langt rækker Aandens Ungdomsaar
og Visdom sidder end i Poge Klasse.